

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Pravice Žrtev – Po Državah](#) > 1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

Katere informacije bom pridobil od organov po storitvi kaznivega dejanja, vendar pred njegovo prijavo (tj. policija, državni tožilec)?

Brošura „[Pravice žrtev kaznivih dejanj](#)“, ki jo je objavilo finsko ministrstvo za pravosodje, vsebuje informacije o zadevah, v zvezi s katerimi imajo žrtve kaznivih dejanj pravico prejeti informacije od organov. V brošuri so na kratko pojasnjene zadeve, kot so prijava kaznivega dejanja, službe za podporo žrtvam, pravna pomoč, možnost pridobitve zaščite, uveljavljanje odškodnine, pravica do tolmačenja in prevoda dokumentov ter mediacija v kazenskih zadevah. Brošura, ki jo je mogoče natisniti, se razdeli žrtvam in je namenjena podpori komuniciranju, zlasti pri delu policije in drugih organov kazenskega pregona. Brošuro lahko uporabljajo tudi sodni organi, službe za podporo žrtvam in drugi subjekti, ki pridejo v stik z žrtvami kaznivih dejanj.

Informacije, ki se zagotovijo žrtvam, se lahko razlikujejo glede na njihove potrebe, osebne okoliščine in vrsto ali naravo kaznivega dejanja.

Ne živim v državi EU, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno (državljeni EU in nedržavljeni EU). Kako so zaščitene moje pravice?

Podporo in svetovanje lahko prejmete, tudi če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi. Če ste bili žrtev kaznivega dejanja v drugi državi članici EU, lahko organ kazenskega pregona v določenih primerih vašo prijavo kaznivega dejanja ali že začeto predhodno preiskavo prenese na organe druge države članice EU. To je na primer mogoče, če gre za hudo kaznivo dejanje ali če kaznivega dejanja niste mogli prijaviti v državi, kjer je bilo storjeno. Pri hudih kaznivih dejanjih se lahko preuči tudi možnost prenosa zunaj EU.

Če ste žrtev trgovine z ljudmi, ste upravičeni do storitev sistema pomoči za žrtve trgovine z ljudmi, tudi če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi. Tožilec odloči, ali bo na Finskem začel predhodno preiskavo suma storitve kaznivega dejanja trgovine z ljudmi ali ne.

Če prijavim kaznivo dejanje, katere informacije bom prejel?

Policija in drugi organi kazenskega pregona vam bodo zagotovili informacije o službah za podporo žrtvam, prijavi kaznivega dejanja, pravni pomoči, možnosti pridobitve zaščite, uveljavljanju odškodnine, pravici do tolmačenja in prevajanja, mediaciji v kazenskih zadevah, pravici do pridobitve informacij o obravnavi zadeve, pravici do obveščeni o odpustu storilca iz zapore ali pripora, vložitvi pritožbe glede ravnanja organov, postopku za žrtve kaznivih dejanj, ki ne prebivajo v državi, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, in kontaktnih podatkih za kakršna koli vprašanja v zvezi z zadevo. Te pravice so opisane v [brošuri „Pravice žrtev kaznivih dejanj“](#).

Zgoraj navedene informacije morda ne bodo nujno zagotovljene ob prijavi kaznivega dejanja, zlasti če boste kaznivo dejanje prijavili po elektronski poti. Policija vas bo s temi pravicami seznanila ob zaslišanju. Preiskovalni organ vas bo vedno obvestil, če na podlagi vaše prijave predhodna preiskava ne bo uvedena ali če bo predhodna preiskava ustavljena ali končana.

Ali sem upravičen do brezplačnega tolmačenja ali prevajanja (ko se obrnem

na policijo ali druge organe ali med preiskavo in sojenjem)?

Med predhodno preiskavo in sojenjem imate pravico uporabljati finski ali švedski jezik. Če ste pripadnik ljudstva Sami, imate pravico, da na območju domovine ljudstva Sami uporabljate samijski jezik. Organi morajo po potrebi poskrbeti za tolmačenje. Če ne govorite uradnih jezikov Finske, imate pravico, da v vseh položajih, povezanih s preiskavo kaznivega dejanja, uporabljate jezik, ki ga govorite. Organi morajo po potrebi poskrbeti za tolmačenje v jezik, ki ga govorite. Organi morajo za tolmačenje med preiskavo in sojenjem poskrbeti tudi, če uporabljate znakovni jezik ali če potrebujete tolmačenje zaradi senzorične okvare ali okvare govora. Tolmača zavezuje dolžnost varovanja skrivnosti. Nagrade tolmača plača država.

Zahtevate lahko prevod nekaterih ključnih dokumentov. Prevod se lahko zagotovi ustno, če pisni prevod dokumenta ni potreben za vašo pravno zaščito. V nekaterih primerih se vam lahko zagotovi le delni prevod ali povzetek dokumenta.

Med predhodno preiskavo imate pravico prejeti prevod pisnega potrdila vaše prijave kaznivega dejanja, odločbe o ustavitvi preiskave in po potrebi katerega koli drugega dokumenta, bistvenega za zadevo. Od tožilca lahko pridobite prevod odločbe, da ne bo uvedel pregona.

Na sodišču imate pravico prejeti prevod sodbe, obvestila o času in kraju sodne obravnave ter po potrebi katerega koli drugega dokumenta, bistvenega za zadevo.

Kako organi zagotavljajo, da jih bom razumel in da me bodo oni razumeli (če sem otrok ali invalid)?

Organi morajo zagotoviti, da so med predhodno preiskavo in sojenjem na voljo storitve tolmačenja, če uporabljate znakovni jezik ali če potrebujete tolmačenje zaradi senzorične okvare ali okvare govora.

Tudi brošura „Pravice žrtev kaznivih dejanj“ je na voljo v preprostem jeziku. Brošura „Če postanete žrtev kaznivega dejanja“ je na voljo v preprostem jeziku in znakovnem jeziku.

Preiskovalci kaznivih dejanj zoper otroke so bili deležni posebnega usposabljanja, vključno s tem, kako komunicirati z otrokom in ga zaslišati v kazenskem postopku. V nekaterih primerih lahko otroka zasliši tudi psiholog, specializiran za razgovore z otroki.

Službe za podporo žrtvam

Kdo zagotavlja podporo žrtvam?

Morda boste potrebovali zdravstveno pomoč ali druge storitve socialne in zdravstvene oskrbe, kot so nujne socialne storitve, zdravljenje v bolnišnici ali telesno in duševno rehabilitacijo. Te storitve lahko uporabljate pod enakimi pogoji kot vse druge stranke.

Številne organizacije žrtvam kaznivih dejanj zagotavljajo podporo, svetovanje in usmerjanje. Finska služba za podporo žrtvam (*Rikosuhripäivystys*) zagotavlja pomoč pri vseh vrstah kaznivih dejanj in kazenskih postopkov ter svetovanje, povezano s pravicami žrtev. Če ste žrtev nasilja v družini, se lahko za zaščito in podporo obrnete na varne hiše. V nekaterih krajih je na voljo posebna podpora za žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in priseljenke. Za žrtve trgovine z ljudmi obstaja ločen sistem pomoči. Te storitve so vam na voljo pod določenimi pogoji.

Na službe za podporo se lahko obrnete, tudi če kaznivega dejanja ne prijavite. Z vašim soglasjem lahko policija ali drug organ kazenskega pregona vaše kontaktne podatke posreduje službi za podporo, ki bo nato stopila v stik z vami.

Ali me bo policija samodejno usmerila na službe za podporo žrtvam?

Če potrebujete posebno zaščito ali če je to sicer potrebno zaradi narave kaznivega dejanja ali vaših osebnih okoliščin, bo policija z vašim soglasjem vaše kontaktne podatke posredovala organizaciji za podporo. Policija bi vas

morala seznaniti s podporo, ki je na voljo žrtvam trgovine z ljudmi, in z vašim soglasjem predlagati vašo vključitev v sistem pomoči za žrtve trgovine z ljudmi.

Kako je zaščiten moja zasebnost?

Sodišče lahko zaradi zaščite vaše zasebnosti pod določenimi pogoji zadevo obravnava brez navzočnosti javnosti in odredi, da sodna dokumentacija in sodba ostaneta tajni, kolikor je to potrebno. Za to lahko zaprosite pri sodišču. Sodišče lahko v nekaterih primerih tudi odredi, da se vaša identiteta ne razkrije. To velja za kazniva dejanja, kot so na primer kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost.

Ali moram pred uporabo podpore žrtvam kaznivo dejanje prijaviti?

Ne.

Moja osebna zaščita, če sem v nevarnosti

Katere vrste zaščite so na voljo?

V nekaterih primerih ste lahko med sojenjem zaslišani za zaslonom, prek videopovezave ali brez navzočnosti storilca ali javnosti. V nekaterih primerih se lahko vaše zaslišanje posname, posnetek pa se lahko nato uporabi kot dokaz v sodnem postopku, na primer, če ste mlajši od 18 let.

Sodišče lahko zaradi zaščite vaše zasebnosti pod določenimi pogoji zadevo obravnava brez navzočnosti javnosti in odredi, da sodna dokumentacija in sodba ostaneta tajni, kolikor je to potrebno. Za to lahko zaprosite pri sodišču. Sodišče lahko v nekaterih primerih tudi odredi, da se vaša identiteta ne razkrije. To velja za kazniva dejanja, kot so na primer kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost.

Sodišče bo organizacijo sodnega postopka in zaščitne ukrepe vedno preučilo za vsak primer posebej, pri čemer bo upoštevalo dejstvo, da pravice do obrambe ne smejo biti omejene. Odločitev sodišča se torej lahko razlikuje od predhodne ocene.

V primeru resne ogroženosti lahko zaprosite za nerazkritje svojih kontaktnih podatkov, nerazkritje iz razlogov osebne varnosti, prepoved približevanja ali celo spremembo imena ali osebne identifikacijske oznake. V najresnejših primerih ste lahko vključeni v program za zaščito prič. Več informacij je na voljo pri organih ali službah za podporo. Če ste zaščiteni z odredbo o prepovedi približevanja in se preselite v drugo državo članico EU ter menite, da tudi tam potrebujete zaščito, lahko pri sodišču, ki je izdalo prvotno odredbo o prepovedi približevanja, zaprosite, naj izda evropsko odredbo o zaščiti.

Če ste žrtev nasilja v družini ali ogroženi, lahko organi v okviru večagencijske konference za oceno tveganja (MARAC) skupaj pripravijo varnostni načrt za vas.

Če ste žrtev trgovine z ljudmi, imate pravico do varne nastanitve, ki lahko vključuje posebne ureditve varovanja na različnih stopnjah, da se vam zagotovi varno bivanje. V resnejših primerih se lahko vaša varnost zagotovi v posebni enoti za varno nastanitev in s tehnično opremo ali varnostnimi storitvami. V najresnejših primerih ste lahko vključeni v program za zaščito prič. Sistem pomoči za žrtve trgovine z ljudmi upravljajo organi in se po potrebi uporabi za pomoč policiji, da vas zaščiti.

Kdo mi lahko zagotovi zaščito?

Policija bo ocenila vašo potrebo po zaščiti in potrebne ukrepe, če ste ogroženi. Organ, ki odloča o zaščiti, je odvisen od zadevnih ukrepov (glej zgoraj). Več informacij o zaščitnih ukrepih lahko dobite pri organih ali službah za podporo žrtvam.

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo storilec kaznivega dejanja povzročil nadaljnjo škodo?

Organi bodo ocenili vaše posebne potrebe po zaščiti med predhodno preiskavo in sojenjem ter določili potrebne

zaščitne ukrepe. Namen zaščitnih ukrepov je zaščititi vas pred nadaljnjim trpljenjem, ustrahovanjem ali maščevanjem med preiskavo in sojenjem. Ocena bo opravljena skupaj z vami ob upoštevanju vaših osebnih značilnosti in okoliščin ter narave kaznivega dejanja.

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo kazenskopравни sistem povzročil nadaljnjo škodo (med preiskavo in sojenjem)?

Organi bodo ocenili vaše posebne potrebe po zaščiti med predhodno preiskavo in sojenjem ter določili potrebne zaščitne ukrepe. Namen zaščitnih ukrepov je zaščititi vas pred nadaljnjim trpljenjem, ustrahovanjem ali maščevanjem med preiskavo in sojenjem. Ocena bo opravljena skupaj z vami ob upoštevanju vaših osebnih značilnosti in okoliščin ter narave kaznivega dejanja.

Kakšna zaščita je na voljo za posebno ranljive osebe?

V primeru resne ogroženosti lahko zaprosite za nerazkritje svojih kontaktnih podatkov, nerazkritje iz razlogov osebne varnosti, prepoved približevanja ali celo spremembo imena ali osebne identifikacijske oznake. V najresnejših primerih ste lahko vključeni v program za zaščito prič. Več informacij je na voljo pri organih ali službah za podporo.

Sem mladoletna oseba – ali imam posebne pravice?

Če ste mladoletna oseba (mlajši od 18 let), ste ranljiva žrtev in boste morda potrebovali posebne zaščitne ukrepe. Zaščiteni ste lahko tako, da se na primer vaše zaslišanje med preiskavo posname, posnetek pa se nato uporabi kot dokaz v sodnem postopku.

Če ste mladoletna oseba, ste lahko upravičeni do pravne pomoči iz državnih sredstev. Če je vaš skrbnik osumljen storitve kaznivega dejanja zoper vas, vam je treba za kazenski postopek dodeliti namestnika navedenega skrbnika.

Če ste mladoletna žrtev trgovine z ljudmi, imate pravico do storitev sistema pomoči za žrtve trgovine z ljudmi. Če ste otrok, ki je žrtev trgovine z ljudmi in nimate dovoljenja za prebivanje, vam bo vedno dodeljen zastopnik, če ste na Finskem brez skrbnika ali drugega zakonitega zastopnika. Če ste otrok, ki je žrtev trgovine in ste finski državljan ali imate dovoljenje za prebivanje, vam je lahko dodeljen namestnik skrbnika. Če se kazenska preiskava začne na Finskem, ste lahko kot mladoletna oseba upravičeni do pravnega svetovalca, ki ga plača država.

Moj družinski član je umrl zaradi kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Kadar kaznivo dejanje povzroči smrt žrtve, so družinski člani žrtve, kot jih določa zakon, v položaju oškodovanca, tj. žrtve. Nato imajo enake pravice kot druge žrtve kaznivega dejanja.

Moj družinski član je bil žrtev kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Tudi družinski člani žrtve imajo dostop do služb za podporo žrtvam.

Mladoletni otrok osebe, ki je bila žrtev trgovine z ljudmi na Finskem, je prav tako lahko vključen v sistem pomoči za žrtve trgovine z ljudmi.

Ali mi je zagotovljen dostop do mediacije? Kakšni so pogoji za dostop do mediacije? Ali bom v času mediacije na varnem?

Mediacija se lahko v kazenskih zadevah uporabi, če z njo soglašata žrtev in osumljeni storilec. Poleg tega se zahteva, da osumljenec potrdi splošni potek dogodkov in da je mediacija v najboljšem interesu žrtve. Mediacija je brezplačna, zaupna in vedno prostovoljna, po želji pa jo lahko kadar koli prekinete. Usposobljeni prostovoljni mediatorji pomagajo strankam v kazenski zadevi razpravljati o dogodku in se dogovoriti o odškodnini za morebitno izgubo ali škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem. Ta storitev je na voljo v uradih za mediacijo po vsej državi.

Stranke, vključene v mediacijo, imajo na mediacijskih srečanjih običajno pravico do svetovalca ali osebe za podporo. Mediatorji pod vodstvom strokovnjakov ocenijo in zagotovijo varen stik med strankami v sporu ter lahko po potrebi postopek ustavijo. Mediacijo je treba ustaviti, če katera koli stranka umakne svoje soglasje ali če obstaja razlog za sum, da soglasje ni bilo dano prostovoljno.

Kje lahko najdem zakonodajo, ki določa moje pravice?

Ključna zakona o pravicah žrtev v kazenskem postopku sta zakon o kazenskih preiskavah (*Esitutkintalaki*, 805/2011) in zakon o kazenskem postopku (*Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa*, 689/1997). Pravico žrtev trgovine z ljudmi do pomoči ureja zakon o sprejemu prosilcev za mednarodno zaščito in identifikaciji žrtev trgovine z ljudmi ter o pomoči tem žrtvam (*Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta*, 746/2011). Ti in drugi zakoni so na voljo na spletnem naslovu: <https://www.finlex.fi/en/>.

■ Zadnja posodobitev: 09/07/2025

Strani v jeziki držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.